N°. 2283.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 27 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 26 Oktober.

Ter gelegenheid dat Z. D. Hw. de Bisschop van Haarlem de geloovigen van zijn Bisdom in zijn jongsten Herderlijken Brief heeft aangespoord om »het licht van den H. Geest te vragen, zooals de Opperherder der Kerk dit verlangt, opdat hij namelijk over de Ontvangenis van de Moeder des Heeren datgene vaststelle, wat tot de verheerlijking Gods en den roem der Allerheiligste Maagd mag behooren," waarmede gedoeld wordt op de uitdrukkelijke verklaring en beslissing, dat de alom in de Kerk geloofde en verkondigde leer van de Onbevlekte Ontvangenis der Allerheiligste Maagd deel uitmaakt van de leer der Kerk en een geloofspunt is" menen wij den Lezers van de *Tijd* geene ondienst te doen, met hun, nopens deze zaak van het uiterste gewigt, gelijk Mgr. van Haarlem het uitdrukt, voor geheel de Katholieke Kerk, eenige bijzonderheden mede te deelen, die wij hoofdzakelijk ontleenen (uit de aflevering der *Civilta Cattolica* voor 20 Februarij 1852) aan eene belangrijke verhandeling over dat onderwerp, waaromtrent men gerust mag veronderstellen, dat in dit beroemde tijdschrift niets zal gezegd worden, 't welk niet overeenstemt met de zienswijze, die onder de hooge geestelijkheid van Rome het meest algemeen en heerschende is. — Wij vergenoegen ons met de hoofdgedachten van het zeer belangrijk artikel hier te laten volgen.

Het zal menigeen vreemd zijn voorgekomen, te midden der stormen, die in de laatste jaren Europa verontrustten, de Katholieke Kerk, die voorzeker daardoor niet ongeschokt is gebleven, zich te zien bezig houden met een zuiver leerstellig [illegible], 't welk in hoegenaamd geen verband met de rampen des tijds scheen te staan.

Den 2 Februarij 1849, dus juist in die dagen, toen de opstandelingen te Rome de afkondiging der goddelooze republiek voorbereidden, vaardigde de zijne rezidentie ontweken Paus uit Gaëta eenen rondgaanden Brief uit, waarin hij alle Bisschoppen der aarde ondervroeg nopens het gevoelen van hun Diocees ten aanzien der *Onbevlekte Ontvangenis van de Moeder des Heeren* en wegens de leerstellige beslissing van dit Geheim. In den loop van het jaar 1849 en in het begin van het jaar 1851, terwijl Europa rondom van het rumoer der opstanden en [illegible]orlogen weêrgalmde, werden door de katholieke Bisschoppen openbare gebeden uitgeschreven en onderzoekingen ingesteld, ten einde die vraag van den H. Vader te beantwoorden. Dit zonderbaar kontrast kon niet onopgemerkt blijven: er werd in de antwoorden der Bisschoppen zelf van gewaagd.

In het begin van het jaar 1851 werden die antwoorden, ten getale van omstreeks 500 bijeen gezameld. Evenwel is het aantal der Bisschoppen, die daarin getuigenis afleggen van het geloof der Christenheid, veel grooter; want vele daarvan zijn opgesteld in den naam van al de Bisschoppen eener provincie of van een geheel rijk.

De H. Vader had den Bisschoppen eene dubbele vraag gesteld: vooreerst, hoedanig het geloof was van [illegible] en van hun diocees ten aanzien der Onbevlekte Ontvangenis; ten tweede, of zij eene leerstellige beslissing [illegible] dat Geheim in den tegenwoordigen tijd raadzaam [illegible]. Op de eerste vraag werd door alle Bisschoppen [illegible] antwoord zonder de minste aarzeling gegeven: [illegible] het geloof en de godsvrucht hunner diocee[illegible] *zonder de smet der erfzonde* ontvangen Moeder [illegible]. Ook de tweede vraag werd door de groote meerderheid [illegible] Bisschoppen toestemmend beantwoord; nogtans [illegible] aantal niet gering van hen, die eene kerkelijke [illegible] van die leer eenigermate ontijdig achten. Zij merken [illegible] dat de Kerk deze hare verhevenste vol[illegible] geloofsbeslissingen te nemen, nimmer anders, [illegible]elijkheid, wanneer namelijk dwalingen de [illegible] trusteden, gebruikt heeft.

Ook [illegible] Maria waren [illegible]waardigheid en de maagdelijkheid van [illegible] die door [illegible] schoon van oudsher geloofd, toch eerst, toen die door booze lastertongen geloochend werden, door kerkelijke beslissingen tot dogma's verklaard. Maar de Onbevlekte Ontvangenis der maagdelijke Moeder had echter in onzen tijd geene bestrijders. In den boezem der Kerk werd zij geloofd, en buiten dezelve niet aangevallen. De geloofsleeringen, welke de vijanden der Kerk in den tegenwoordigen tijd bestreden, waren van geheel anderen aard, en men mogt het wel eenigzins zonderling vinden, dat het Opperhoofd der Kerk, terwijl hare vijanden door zoovele verderfelijke leeringen de volkeren meer en meer poogden te verleiden, met voorbijgang van deze, zijne stem verhieve voor eene waarheid, waaraan de dwaalleeraars van onzen tijd, de waanwijsgeeren en demagogen bij deze gelegenheid welligt voor de eerste maal zouden denken. Spotredenen, lasteringen en nieuwe twisten zouden de allereerste en welligt de eenigste gevolgen daarvan zijn.

Desalniettemin vinden zeer velen, wij zouden kunnen zeggen de meerderheid der Bisschoppen en *met hen eene menigte vrome en wel onderrigte geloovigen* juist in de treurige tijdsomstandigheden eene reden waarom de bedoelde beslissing van den H. Stoel behoorde te worden genomen. Zij drukken de overtuiging uit, dat juist door deze de nacht der dwaling, die zich meer en meer uitspreidt over de volken der aarde, verdreven en de magt der vijanden van het Christendom verbroken zal worden. Men kan zich deze hunne overtuiging gereedelijk verklaren door hun vroom vertrouwen op de Moeder des Heeren, als welke vooral bij zoodanige gelegenheden door de gansche Kerk met bijzonderen ijver vereerd en aangeroepen, door hare alles vermogende voorspraak, even als zoo menigmaal in andere groote nooden, voor de bedreigde Kerk bijstand van God zoude afsmeeken.

Doch de vraag is, of deze zeer verbreide meening niet nog eenen anderen grond heeft te vinden, in de waarheid zelve, die ter sprake wordt gebragt. Is inderdaad de leer van de Onbevlekte Ontvangenis der Moeder Gods zonder het geringste verband met die geloofswaarheden, welke ten huidigen dage het hevigst worden aangevallen, of laat zich veel meer de beslissing der vraag of Maria *zonder erfzonde ontvangen* is, met de plegtige verwerping der dwalingen van onzen tijd op eene even zoo ware, als ongedwongene wijze vereenigen? Ons komt het dus voor, en wij zullen deze onze zienswijze zonder de minste aanmatiging uiteenzetten.

De veelvormige dwaalleeringen, welke in de laatste drie eeuwen de eene na de andere zijn opgekomen, en niet alleen de godgeleerdheid en de wijsbegeerte, maar ook de staats-wetenschap en de regts-leer misvormd hebben, loochenen alle bovennatuurlijke godsdienst, en vinden de middelen, om den mensch goed en gelukzalig te maken, in zijne verstandelijke natuur. Wanneer zij nu echter op dusdanige wijze de noodzakelijkheid eener verlossing door goddelijke tusschenkomst niet erkennen, zoo doen zij zulks daarom niet, dewijl zij niet toegeven, dat de mensch uit een hooger staat vervallen en door de zonde aan de hel onderworpen is. Het idealistiesch Pantheïsmus ziet in het kwaad niets anders dan eene noodzakelijke tegenstelling, door welke de mensch, of liever God in den menschelijken geest tot bewustheid van zijn ware IK geraakt. Onze socialistische filosofen nu zoeken zelfs de oorzaak van alle menschelijke ellenden juist in het geloof aan de geopenbaarde waarheden, in de goddelijke en menschelijke wetten. *Den mensch verlossen*, is bij hen niets anders dan hem van alle geloof en van alle wetten los maken. Aan zich-zelven terug gegeven en overgelaten, zal hij zijne waarde wedervinden en gelukzalig zijn. Het is klaarblijkelijk, dat dit rationalismus, welke gestalte het ook moge aannemen, door geene geloofsleer zoo doortastend wordt wederlegd als door de leer der *Erfzonde*.

Nevens hetzelve bestaat er nu ook nog een stelsel van dwalingen, dat wij met den naam van *semi-rationalismus* zouden kunnen bestempelen. Dit laatste wordt beleden door velen, die zich Katholieken noemen, zonder het te zijn. Zij nemen het Christendom aan als eene bovennatuurlijke godsdienst, waardoor God den mensch door openbaring van de dwaling, en door genademiddelen van de zonde bevrijdt; maar zij willen desniettemin aan de *rede* het regt hebben toegekend om zoowel de leer als de inrigting der godsdienst te vormen en, zoo zij voorgeven, overeenkomstig den geest des tijds te vervolmaken. Zij spreken en doen, als ware de godsdienst den mensch gegeven om op aarde gelukzalig te zijn, en haar beschaven of verbeteren beteekent bij hen niets anders, dan haar aan het aardsche welzijn dienstbaar maken. Gelijk dus het rationalismus het *bestaan* der erfzonde namelijk de *schuld* des menschen loochent, even zoo ontkent het semi-rationalismus de *uitwerkselen*, dat is de *straf* van dezelve, en beide kunnen niet scherper wederlegd worden, dan door die woorden, waarmede God den uit het Paradijs verdreven mensch tot een leven vol rampen en ontberingen veroordeelde. Is deze leer der erfzonde in haar waren zin en ganschen omvang vastgesteld, dan stuiten daarop af alle dwalingen, welke men nopens de natuur en bestemming van den mensch, nopens zijne waarde en zijne regten, en nopens den Verlosser en Zijne Kerk tracht te verspreiden.

Welnu! Zoude het dan niet wenschelijk zijn dat in onze dagen deze zoo diep ingrijpende waarheid door de Kerk op nieuw plegtig verkondigd en volgens haar ganschen inhoud nader vastgesteld, en aan de valsche wereldwijsheid tegenover gesteld werde? En wanneer dan tevens, gelijk dit reeds in de Kerkvergadering van Trente stond te geschieden, het geloof der Kerk over de Onbevlekte Ontvangenis der Maagd, door welke ons het Heil is toegekomen, werd uitgesproken, dan scheen daardoor aan de wenschen van alle Bisschoppen en geloovigen voldaan te zullen worden. Alsdan verhief de Kerk, de door God aangestelde leeraarster der volken, in den tijd des gevaars, hare stem en riep hen, die gevaar loopen, terug van den afgrond, werwaarts men hen heenlokt; doch zij brandmerkte dan ook niet enkel de logenachtige leeringen van den tijdgeest, en sprak niet enkel eene waarheid uit, die ons moet verootmoedigen en bedroeven, maar zij toonde ons ook in de onbevlekte reinheid der uitverkoren Maagd het werk der goddelijke Barmhartigheid en daarin al die troostvolle waarheden, welke de Verlossing in zich bevat. Voorzeker zoude dit ook, gelijk zoo vele vromen hopen, een krachtig middel zijn, om de gansche Katholieke Christenheid te overreden, dat zij tegen de poorten der helle hulp ging zoeken bij haar, wie het juist door dit Geheim van hare Allerreinste Ontvangenis gegeven was de slang, die de volken der aarde verleidt, den kop te verpletteren.

Mogten wij de hoop van ons hart uitdrukken, dan is het deze: de beslissing der Kerk, welke wij vol eerbied te gemoet zien, wel verre van zonder invloed op de tijdsomstandigheden te zijn, zal veelmeer een dier magtige woorden wezen, door welke God het aanschijn der aarde vernieuwt; in den volsten zin zal het dan bewaarheid worden, wat de Kerk sedert eeuwen van de Moeder des Heeren zingt: *Gaude Maria Virgo, cunctas hæreses Tu sola interemisti in universo mundo*, en God zal nog eenmaal toonen, dat Hij het zwakke heeft uitverkoren, om het sterke beschaamd te maken.

Wij laten hier volgen een merkwaardige korrespondentie uit Parijs, aan de *Indépendance belge:*

»Het denkbeeld van een of- en defensief traktaat tusschen Oostenrijk en de Westersche mogendheden, waarvan sedert eenige dagen in het publiek gesproken wordt, is niet geheel nieuw. Een traktaat van dien aard, uitsluitend ten doel hebbende de ontruiming der Donauvorstendommen door de Russen, was op het punt gesloten te worden, toen vorst Gortschakoff, ambassadeur te Weenen, den 7 Aug. aan den heer von Buol de formeele bevelen mededeelde, welke door Keizer Nikolaas ter onmiddellijke ontruiming dier vorstendommen gegeven waren. 't Was een behendige zet en te gelegener tijd uitgevoerd. Het St.-Petersburger kabinet had kennis gekregen van den bond, dien men voornemens was te sluiten. Het ontnam dien bond zijne grootste reden van bestaan, door het voorwerp te doen verdwijnen, ter-oorzake waarvan het bovenal zou gesloten worden. Intusschen begreep Oostenrijk-zelf, schoon zich volkomen rekenschap gevende van de verandering, door de ontruiming in den toestand veroorzaakt, dat ten voordeele van den bond nog iets te doen overbleef. Een zoo beslissend en snel feit als dat, 't welk de drie groote mogendheden zou vereenigd hebben, om de Russen van het Turksch grondgebied te verjagen, was niet meer noodig. De drie mogendheden vervingen

het voorgenomen traktaat door de uitwisseling der onderteekende nota's, welke plaats had den 8 Augustus.

»Ik behoef uwe lezers de oorzaak dier nota's en de strekking, welke zij hadden in den geest der hooge kontrakteerende partijen, niet te herinneren. Schoon Oostenrijk minder verbindende dan het traktaat zou doen, dat het gereed was te onderteekenen, verkondigde die nota's toch luide genoeg zijne staatkunde en verbonden het door een te naauwen band aan die van Frankrijk en Engeland, om eenigen twijfel over te laten omtrent het doel, dat het wilde bereiken in zijne vastgestelde besluiten.

»De nota's van 8 Augustus stelden, gelijk men weet, vier voorwaarden, buiten welke de vrede niet kon hersteld worden. Oostenrijk nam op zich, om ze tevens door Rusland te doen aannemen, aan welk rijk zijne nog vriendschappelijke tusschenkomst ze tot aanbeveling strekte en om te onderzoeken, in hoeverre Pruissen en de Duitsche Bond ze zouden ondersteunen. De openbaar gemaakte stukken doen eenerzijds den goeden raad en de loyale op zulke goede gronden steunende vertoogen van Oostenrijk kennen, en van de andere zijde de bepaalde weigering van Rusland en de verlegene terughouding van Pruissen.

»Terwijl de toestand zich ontwikkelde, hield de Russische partij in Oostenrijk, wel niet talrijk door in 't algemeen hoog geplaatst en niet zonder invloed, zich ijverig bezig om de beschouwingen, welke, volgens die partij, één vredebreuk met Rusland en een bondgenootschap met Frankrijk en Engeland moesten beletten, te doen gelden. Maar de drang der dingen bewerkte juist het tegendeel. Rusland had met blijkbaar ongenoegen, sedert achttien maanden Oostenrijks houding gadegeslagen. Daaruit ontstond eene merkbare koelheid tusschen beide hoven. De uitwisseling der nota's van 8 Augustus kwetste Rusland te levendiger, dan al de overige traktaten, waaraan Oostenrijk had deel genomen. De toon van zijn antwoord op het voorstel der vier waarborgen liet aan Oostenrijk slechts weinig hoop over op eene vreedzame beslechting, terwijl tezelvertijd de Russische troepen in groote massa's aan zijne grenzen vereenigd, het schenen te dreigen. De zorg voor zijne belangen en waardigheid sprak luide in het hart des jongen Keizers van Oostenrijk. Hij besloot openlijk tot de politiek over te gaan, welke alleen aan Europa een goeden degelijken vrede kon bezorgen, en, moest het, om de ondernemingen van Rusland tegen die, aan de eischen van dat rijk, aandruischende politiek te beletten. Hij wilde maatregelen nemen ter verdediging van zijn eigen rijk en van Duitschland, mogt het eindbesluit van Pruissen hem alleen den last en de eer van den nationalen tegenweer overlaten.

»De depêche van het Oostenrijksche kabinet van 30 September, was een krachtig protest tegen Pruissens flaauwhartigheid. Doch hoe minder dat kabinet zich van deze zijde ondersteund zag, te meer wilde het zich van eene andere zijde versterken. Tegelijker tijd dat de heer von Buol den afstand konstateerde, die Oostenrijk van Pruissen scheidt, hield hij zich te Parijs en Londen bezig om Frankrijk en Engeland vaster aan zijn land te verbinden. Het was tengevolge zijner voorstellen aldaar, die gelijk men denken kan, gunstig ontvangen werden, dat de heer de Serres, eerste sekretaris van het Fransche gezantschap te Weenen, naar Parijs werd gezonden, belast met de overbrenging van hoogstbelangrijke voorstellen.

»Ik meen te weten, dat alstoen het of- en defensief traktaat wederom op het tapijt werd gebragt. Maar de onderteekening van dit traktaat stond gelijk, van Oostenrijks zijde, met eene plotselinge oorlogs verklaring, die, naar de meening van alle kabinetten in dat oogenblik eenigzins ontijdig was. Dit zijnde zou het schijnen, dat men zich gaarne had willen bepalen bij een eventueel overgangs-traktaat, 'twelk verklaarde, dat de of- en defensieve alliantie tusschen Oostenrijk, Frankrijk en Engeland enkel steunde op het feit van een uit te breken oorlog, tusschen Oostenrijk en Rusland, om 't even waardoor en op welk punt die mogt ontstaan. Oostenrijk zou overigens nog een poging bij Rusland doen en het verzoeken de vredes-voorwaarden van Frankrijk en Engeland aan te nemen, welke het zou verklaren ook de zijne te zijn, daarbij voegende dat, indien de voorwaarden niet in een *tijdsverloop van acht dagen* werden aangenomen, Oostenrijk gereed zou zijn te erkennen met Rusland in oorlog te zijn en het traktaat met Frankrijk en Engeland te zullen teekenen. Omtrent die algemeene grondslagen der onderhandelingen 't eens zijde, zouden de drie mogendheden zich hebben bezig gehouden met het stellen der voorwaarden, zelfs die des vredes, welke in Rusland zouden aangeboden worden. Maar Frankrijk en Engeland zouden te kennen hebben gegeven, dat het noodzakelijk was, ten einde die voorwaarden te regelen, alvorens den afloop der belegering van Sebastopol te kennen. Tot daartoe zouden de zaken hangende blijven.

»Ge zult bekennen, mijnheer, dat het moeijelijk is zulk een stof behandelende, volkomen juist te zijn; doch ik meen u de naauwkeurigheid van het geheel der mededeelingen te kunnen waarborgen, dienvolgens ook de bereids zedelijkerwijs bepaalde overeenkomst tusschen Oostenrijk en de Westersche mogendheden, en u te verzekeren dat de degelijke bekrachtiging niet zal falen, zoodra het oogenblik daartoe gekomen is.

»Door zich tot een werkdadige staatkunde te verbinden moest het Oostenrijksche gouvernement ernstig zich met zijn finantieele geldelijk bezig houden. 't Is mij een genoegen u te kunnen berigten dat het — ik meen dat reeds gisteren het traktaat te Weenen onderteekend is, — eene hoogst belangrijke zaak des betreffende gesloten heeft, een zaak van niet weinig staatkundig belang en waaraan de tegenwoordige omstandigheden een groot gewigt hechten. Het betreft de koncessie (waarvan de *Independance* reeds melding heeft gemaakt) te verleenen aan eene Fransch-Duitsche maatschappij, ter exploitatie der voornaamste spoorwegen door het Oostenrijksche gouvernement bezeten of reeds geëxploiteerd wordende, alsmede van de linien die ze moeten voltooijen. Ik ben in staat u te dien aanzien de naauwkeurigste bijzonderheden mede te deelen.

»De oorsprong dier zaak klimt op tot omstreeks zes maanden geleden: ze is in verband met de groote finantieele maatregelen, welke de Oostenrijksche ministers op dat tijdstip met zoo veel schranderheid ontworpen en zoo gelukkig ten uitvoer gebragt hebben. Eene nieuwe staatkunde en een nieuw industrieel tijdvak in het keizerrijk willende invoeren en tevens die praktische denkbeelden, hervormingen en verbeteringen, welke in Frankrijk en Engeland zulke wonderbare rezultaten hebben opgeleverd, tezelvertijd een einde aan de finantieele verwikkelingen en hulpmiddelen willende maken, die telken jare het krediet van den Staat in gevaar bragten, namen zij het besluit, in éénen slag het verledene te vereffenen, de middelen voor de toekomst te verzekeren en de muntcirculatie in haren normalen staat te herstellen.

»Het stoute besluit nemende om eene vrijwillige inschrijving te openen van eene leening van 500 millioen florijnen, in al de oorden en voor al de klassen van het keizerrijk alleen, hebben zij die maatregel willen schragen in den vreemde, niet door eene bloote leening, maar door den verkoop der spoorwegen, door den Staat daargesteld of gekocht, en het koncessie verleenen ter exploitatie van de mijnen, smeederijen en wouden die bij spoorwegen behoorende. 't Is een aktief dat zij hebben willen realizeeren, ten einde voor hunne overige operatien een vasten grondslag te hebben. Reeds in de maand Mei van verleden jaar, werden te dier zake den heeren Pereire openingen gedaan, welke heeren na onderzoek van het geheele plan, geantwoord hebben dat, indien in de Oostersche quæstie Oostenrijks politiek volkomen in overeenstemming was met die der Westersche mogendheden, aan het plan kon worden gevolg gegeven en dat alleen in dat geval de onderhandelingen zouden geopend worden.

»Ten aanzien der politiek een bevestigend antwoord gegeven zijnde, begaven de vertegenwoordigers van twee der eerste Weener huizen zich naar Parijs met al de stukken, noodig tot het ondersteunen der negotiatie. Ten gevolge van een voorloopig onderzoek te Parijs met onderscheidene bankiershuizen en ingenieurs daargesteld, vertrok de heer le Chatelier, hoofd-ingenieur der mijnen in Frankrijk, naar Weenen vergezeld van meerdere ingenieurs. Al de registers en rekeningen werden ter plaatse zelve voorgelegd. Bij zijne terugkomst te Parijs nam eene vereeniging kapitalisten, die, sedert jaren aan het hoofd der industrieele en finantieele beweging in Frankrijk stond, inzage van zijne bevinding. De heer Ernest André, een hunner, administrateur van het mobilair krediet en van verscheidene groote spoorwegmaatschappijen, vertrok naar Weenen, om eene negotiatie gade te slaan, welke zoo vele en uitgebreide belangen bevatte. Hij werd in deze zoo moeijelijke en werkzame zending door den heer Lechatelier bijgestaan, die hem naar Weenen vergezelde. Na twee maanden van onderhandelingen heeft de heer E. André eene overeenkomst gesloten, die den onderhandelaar vereert, maar vooral belangrijk is uithoofde der rezultaten, welke aan Oostenrijk er door verzekerd worden, in verband met de beweging der Europeesche zaken. De eindbeslissing is door Keizer Frans Jozef in persoon vastgesteld in eene audientie aan den heer André verleend, gelijk de Weener dagbladen bevestigd hebben.

»Het door Z. K. K. Majesteit onderteekend traktaat bestaat:

»1°. In de koncessie van den Noorder- of Bohemer spoorweg, van de Saksische grens over Praag naar Brünn en Olmutz.

»2°. Van den zuid-oostelijken of centraal-Hongaarschen spoorweg.

»3°. Van den spoorweg van Oravicza naar Barcasch of der steenkolenmijnen van het Banaat naar den Donau; die koncessie is voor 90 jaren verleend. Deze spoorwegen worden tegenwoordig geëxploiteerd over een lengte van 980 kilometers, terwijl slechts 113 kilometers in konstruktie zijn ter verbinding van de Temeswar met den Donau, en waarvan 83 kilometers door de maatschappij zullen moeten worden voltooid, welk een en ander in eene linie van 1170 kilometers zal daarstellen.

»Het gouvernement staat bovendien toe de koncessie ten *eeuwigen dage* [illegible]

»1°. Van de kolenmijn te Brandasch, geëxploiteerd wordende, op eenige kilometers afstand van Bohemen en Praag; alsmede een mijn van *lignite* (zekere brandbare delfstof).

»2°. Van een oppervlakte van 30 of 40 kilometers te kiezen in de steenkolenkom van Frankirchen.

»3°. De industrieele- en domeingoederen van den Staat in de provincie van Banat van Temeswar, bestaande in geëxploiteerd wordende kolenmijnen, met den Donau in verbinding door den weg van Oravicza naar Barcasch, een ijzelsmelterij en aanzienlijke aangehoorigheden, een machienen-fabriek, een kanongieterij, welke allen tegenwoordig 5 tot 6000 ton ijzer verwerken; eindelijk 120,000 bunders wouden en tot bebouwing geschikt land.

»De koopprijs is bepaald op 200 millioen.

»Het gouvernement waarborgt een minimum van 5 pCt. rente, gedurende al den tijd der koncessie.

»De maatschappij is vrijgesteld van alle belasting op ijzersmelterijen, smeederijen, mijnen en grondeigendommen gedurende 30 jaren; van de inkomende regten op vreemde spoorwegstaven, welke zij voor haar gebruik gedurende vijf jaren zal invoeren, en van de inkomende regten op een bepaalde waarde van het exploitatie materieel.

»De koopprijs is betaalbaar binnen drie jaren, zonder rente.

»Ziedaar de zoo veel mogelijk juiste mededeelingen welke ik heb weten te verkrijgen.

»Bij die negotiatie schijnt het Oostenrijksche gouvernement evenzeer geleid te zijn geworden door die begeerte om het laatste zegel te hechten aan een grooten finantieelen maatregel, als door den wensch om in Oostenrijk een groote industrieele beweging uit te lokken.

»'t Is inderdaad voldoende, op eene kaart van Europa den blik te werpen, om te beseffen dat die operatie naauw in verband met is de Oostersche quæstie, vooreerst wijl zij de banden naauwer toehaalt die Oostenrijk aan de Westersche mogendheden verbinden, vervolgens wijl de Hongaarsche spoorwegen de stam zijn waarop de groote linie moet worden geënt, welke Parijs, Straatsburg, Munchen, Weenen, Pesth, Belgrado en Konstantinopel aan elkander moet schakelen."

Men schrijft ons uit Zwolle 25 October, dat Mgr. de Aartsbisschop op weg is naar zijne rezidentie te Haren na gedurende verscheidene weken in zijn aartsbisdom aan duizenden het H. Vormsel te hebben toegediend. Op den 24 jl. had Mgr. de geloovigen te Coevorden gevormd.

Men verneemt, dat de Regering het door den Aartsbisschop van Utrecht aangekochte landgoed *Sparrendaal* onder de gemeente Driebergen, voor een seminarie van het aartsbisdom Utrecht heeft erkend.

Wij vernemen dat de heer H. Willink het lidmaatschap van den gemeenteraad niet zal aanvaarden. Men verzoekt ons tevens te willen melden, dat Zijn Ed. zonder zijne voorkennis als kandidaat aanbevolen, vermeend heeft eerst na den uitslag der verkiezing te moeten bedanken, omdat de tijd tot het stellen van eenen nieuwen kandidaat ontbrak, terwijl er nu, voor eene nadere verkiezing tijd en gelegenheid tot aanbeveling bestaat.

(*Amst. Ct.*)

Bij den minister van Finantiën is ontvangen eene som van *f* 40, door een R. K. pastoor, onder het postmerk Zevenaar, dd. 21 dezer, als teruggave aan 's Rijks schatkist ingezonden.

Men verneemt, dat de Zwolsche Predikanten, tot het aannemen en dragen der toga bij de openbare godsdienstoefeningen besloten hebben en daarmede op den eerstvolgenden gedenkdag der hervorming zullen aanvangen. De kosten der eerste aanschaffing zullen door kerkvoogden gedragen worden. De Predikanten in de landgemeenten der klassis Zwolle zijn bereid spoedig het gegeven voorbeeld te volgen.

Wij lezen in de *Grondwet*:

»Men meldt ons, dat bij een onderhoud, gevoerd tusschen den heer van Hall en den Amerikaanschen gezant, den heer de Belmont, laatstgenoemde, onder anderen, met aandrang moet hebben te kennen gegeven, dat de polemiek, dezer dagen in de Nederlandsche [illegible] plaats gegrepen, ter zake van hunne »diplomatieke aanraking," het wenschelijk maakt *dat van regeringswege aan* AL *het voorgevallene publiciteit wordt gegeven.*"

De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* heeft dezer dagen *als hoofdartikel*, overgenomen een artikel, waarin onder anderen, betoogd wordt, dat in Belgie het plan bestaat om de kroon der Nederlanden eenmaal over te brengen op het hoofd van den Belgischen Kroonprins.

Z. M. heeft de benoemingen van B. van [illegible], burgemeester van Kethel e. a. en van Nieuwland c. a., tot sekr. dier gemeenten goedgekeurd.

Men leest in den *Nieuwen Noord-Brabander*:

»Even als voor eenige dagen in het *Handelsblad*, lezen wij in de *Provinciale Noordbrabantsche* en *'s Hertogenbossche* [illegible]

[illegible]ossche *Courant* van Maandag 23 dezer nº. 85: »dat uit Heusden wordt gemeld, dat de Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in dit gewest het plan heeft gevormd, om het uitwateringskanaal niet langs het Vloedspui, noch op den Amer te doen uitloopen, maar van de Dieze bij de stad 's Hertogenbosch regt naar de Maas bij Hedikhuizen." Wij kunnen verzekeren, dat deze nieuwstijding geheel uit de lucht gegrepen en bezijden de waarheid is..... Het kan alleen schaden aan de zoo noodzakelijke redding der landen, bij de uitwatering betrokken, dergelijke tijdingen te verspreiden. De onzekerheid der redding heeft toch te lang voortgeduurd, om het denkbeeld te hernieuwen, dat door verandering van plannen, de afdoening dezer gewigtige aangelegenheid andermaal op den achtergrond zou zijn geschoven."

De Gedeputeerde Staten der provincie Noord-Holland hebben bepaald: *a.* dat de her-ijk der lengtematen en gewigten, voor het jaar 1855, zal beginnen in de gemeente Amsterdam met den 3den Januarij en eindigen den 29sten April 1855; dat die van de inhoudsmaten van drooge waren en van het goudgewigt, te Amsterdam zal plaats hebben in de maand Mei, en die der vochtmaten voor den handel in het groot en in het klein, aldaar in de maand Junij 1855. *b.* Dat de her-ijk van al de maten en gewigten, in het arrondissement Amsterdam en in de arrondissementen Haarlem, Alkmaar en Hoorn zal beginnen met den 2den April en eindigen den 31sten Julij 1855. *c.* Dat tot den ijk en her-ijk gedurende het jaar 1855 is bestemd de letter L van het Gothische alphabet.

In het *Handelsblad* treft men als advertentie aan eene *Hulde van dankbaarheid aan Z. M. onzen geëerbiedigden Willem, Neerlands derden koning,* van circa twee honderd handwerkslieden, werkzaam op HD. landgoed *Bronbeek*, bij Arnhem, voor het groot cadeau, dat door den hun hooggeachten ingenieur-direkteur H. Camp, op den 21 dezer is uitgereikt.

De *Amsterdamsche Courant*, het berigt van het *Handelsblad* overnemende, waarin gemeld wordt, dat de akademie van ingenieurs, geen der plannen heeft goedgekeurd, ingekomen ter beantwoording der vraag, betreffende de doorgraving van Holland op zijn smalst, (*gisteren ook door ons medegedeeld*), voegt hierbij het volgende:

»Tot narigt onzer lezers meenen wij te moeten doen opmerken, dat het bovenbedoelde geene betrekking heeft op het plan tot doorgraving van Holland op zijn smalst, bij de regering ingediend door de heeren Jhr. C. Hartsen, Mr. J. van Lennep, J. G. Jäger, Blaud, W. Croker en Charles Burn.

»De ontwerpers van dit plan hebben vermeend niet naar den bedoelden prijs te moeten dingen, maar een onderzoek van rijkswege van dit belangrijke ontwerp uit te lokken. Wij zijn van goeder hand geïnformeerd, dat na door eene gouvernements-kommissie, uitvoerbaar te zijn bevonden, dit plan is onderworpen aan het gemeentelijk bestuur, aan dat der hoofdstad en aan de belanghebbende handelsbesturen.

»Het schijnt, dat het resultaat van laatstgemeld onderzoek nog niet ter kennis van de ontwerpers is gekomen."

[illegible]. Zaturdag werden te Londen 11 Nederlandsche S[illegible] naar de haven van Australië beladen, als: Naar Sy[illegible] Hobertus Hendrikus, kapt. Mulder; naar Hobart town Zeepaard, kapt. Giltjes; naar Melbourne Olivier van Noord, kapt. Guyt; naar Port-Philip Osiris, kapt. Crans; Echo, kapt. Kuyper, en de Zwaan, kapt. Zeylstra; naar Geelong St. Michael, kapt. Plenzinga, en Aldebaran, kapt. Meyboom; naar Adelaide Loevestein, kapt. Muller; Adolph van Nassau, kapt. Borchers, en Alcor, kapt. van Oppen. De vrachten naar Australië bleven gedrukt.

Wij vernemen, dat eenige onderwijzers-gezelschappen in de provincie Noord-Braband, zich bezig houden, met adressen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden, inhoudende bezwaren tegen het wets-ontwerp op het lager en middelbaar onderwijs en voornamelijk tegen art. 9.

S[illegible] der opbrengsten van den Aken-Maastrichtschen [illegible]. Gedurende de maand Sept. jl. werden vervoerd:

5,1[illegible] Reizigers	*f*	5.393,39½
[illegible] Ned. ℔ goederen . .	»	4,669.28½
23,95[illegible] 25,450 Nederl. ℔ schaal- en [illegible] mudden gruiskolen . . .	»	5,726.30
Totaal . .	*f*	15,788,98
Bedrag der vorige opgave . .	»	137,415.55
Totaal-generaal . .	*f*	153,204,53

W[illegible] [illegible]nen aan belanghebbenden bij de Spaansche [illegible] door [illegible] schuld van 1831 eene dienst te bewijzen, [illegible] comité herinneren aan eene advertentie van het [illegible] waarbij [illegible] dier schuld (*Handelsblad* 28 October), [illegible] verzocht worden om voor of uiterlijk op den 30sten dezer maand eene lijst hunner obligatiën in te [illegible] bij een der aldaar genoemde leden van het comité. Die maatregel van het comité strekt kennelijk om het in de gelegenheid te stellen, het bedrag der in Nederland aanwezige obligatien, beter dan tot nu toe het geval was, te leeren kennen.

's GRAVENHAGE, 25 Okt. Naar men verneemt wordt Z. D. H. de hertog Bernard van Saxen Weimar-Eisenach in de eerste dagen der volgende maand in de rezidentie verwacht. Immers zijne hofhouding zal tegen dien tijd in dienst treden.

— Z. Exc. de minister van Marine is uit de rezidentie naar Vlissingen vertrokken om eene inspectie te houden over het fregat de *Admiraal de Ruyter.*

— In deze rezidentie is aangekomen en aan het Hôtel *de Oude Doelen* afgestapt de heer George Folsom, vroeger zaakgelastigde van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bij het Ned. Hof, laatstelijk komende van Bonn. Men verzekert dat het verblijf van dien heer in deze rezidentie, niet van langen duur zijn zal.

— In een pakhuis op de Hooikade alhier zijn, *uitsluitend voor minvermogenden*, te verkrijgen, beste Brielsche aardappelen, tegen kontante betaling ad *f* 2,45 per mud. De aflevering geschiedt voorloopig des Maandags, Woensdags en Vrijdags, van 8 tot 2 ure, en wel per mud en half mud. Aan denzelfden persoon zal niet meer dan één mud worden afgeleverd.

LEYDEN, 24 Okt. Zaturdag namiddag ten 4 ure gleed van een vlot, liggende aan de Oranjegracht, een meisje van 12 jaren, genaamd Maria Heuzen, in het water; op het noodgeschrei, dat ter oore kwam van Hendrik Neuteboom, Dekenwever in de fabriek van de Heeren J. J. Hoogeboom en Zoon, die in het aan de overzijde van de gracht gelegen werkhuis werkzaam was, vloog deze van zijn weefgetouw, sprong uit het meer dan tien voet boven de straat aanwezige raam der werkplaats, waarvan de toegang slechts aan de Langestraat geopend is, geheel gekleed in het midden der Oranjegracht, greep het kind en bragt het levend aan wal. Drie jaren geleden redde hij aldaar op dezelfde wijze het leven van twee kinderen, die, in een kinderwagen gezeten, door de achteloosheid der dienstbode in het water waren geraakt, voor welke daad hij door de Maatsch. tot nut van 't Algem. werd beloond. Verscheidene malen werd hij reeds door een koen besluit de redder van het leven zijner natuurgenooten, zonder nadeel voor zijne gezondheid, daar hij, na van kleederen te hebben verwisseld, zich dadelijk weder aan den gewonen arbeid begaf.

HARLINGEN, 24 Okt. In de Noordzee, op ruim twintig mijlen van onzen kant, vond kapt. H. de Weerd, bevarende het Harlinger kofschip *Pieter*, de Noordsche brik *Solid*, in zinkenden staat. Dit vaartuig, met hout geladen, kwam van Tonsberg en was bestemd naar Londen. Met groote inspanning, bij stormweder, is het hem gelukt de bemanning daarvan te redden, die hier gisteren met hem behouden arriveerde. Zeer steekt die edelmoedige redding af bij het gedrag der ekwipaadje eener Noordsche bark, die reeds vroeger dit schip van nabij was gepasseerd, den nood kende en toch niets ter redding beproefde. (*H.*)

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad:*

WEENEN, 26 Okt. De Russische troepen, die in Polen oprukten hebben bevel gekregen om voorloopig in Wolhynie te blijven.

Prins Esterhazy is gisteren naar Berlijn vertrokken.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amsterdamsche Courant:*

WEENEN, 24 Oktober. De tijding van den aanvang van het bombardement van Sebastopol is volkomen bevestigd. De bezetting van Weenen heeft bevel ontvangen om in acht en veertig uren marschvaardig te zijn. Aanstaanden Donderdag 26 Oktober zal al het overige van het Oostenrijksche leger op voet van oorlog worden gebragt.

KONSTANTINOPEL, 15 Oktober. Eupatoria is door de Russen hernomen, kapt. Brock is met het kleine garnizoen dier plaats aan boord der schepen terug gekeerd.

Benden Tartaren hebben zich in de Krim gevormd, die het land afloopen, overal verwoesting aanrigten en de Russische landhuizen in de asch leggen.

BERLIJN, 25 Okt. Grootvorst Alexander van Rusland is op weg naar Warschouw, om het opperbevel te aanvaarden over de reeds daar aanwezige keizerlijke garde.

KONSTANTINOPEL, 16 Okt. (*Via Triëst*). Al de troepen die de bezetting van Konstantinopel kan ontberen, vertrekken naar Balaklava. Aldaar zijn de levensmiddelen verschrikkelijk duur, hetgeen niet weinig tot nadeel der geallieërden strekt. Het Russische leger krijgt aanzienlijke versterkingen. De geallieërden hebben 300 stukken geschut in werking. Men wil dat Scutari zal aangewezen worden, om er de geallieërden de winterkwartieren te doen betrekken.

BERLIJN, 26 Okt. Het hoog geregtshof heeft uitspraak gedaan in de zaak van Dr. Ladendorf c. s. Een der beschuldigden, Härter, is vrijgesproken. Al de overigen zijn schuldig verklaard aan het volbrengen van voorbereidende maatregelen om hoog verraad te plegen, en mitsdien veroordeeld: Gehrke, Ladendorf en Falkenthal tot *vijf* jaren, Collman, Neo, Levy en Geisler tot *vier* jaren, en Pape en Weidle tot *drie* jaren tuchthuisstraf.

BERN, 24 Okt. Gisteren is een afgevaardigde der radikale partij in Tessino, de heer Polari, alhier aangekomen, die namens 6125 onderteekenaren van eene petitie de hulp van den bondsraad tegen de regering van het kanton Tessino inroept.

BERN, 25 Okt. Te Lugano heerscht eene groote gisting, waarvan men zeer ernstige gevolgen te gemoet ziet.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 Oct. Er zijn gewigtige tijdingen van het oorlogstooneel. Het bombardement van Sebastopol is werkelijk in den morgen van den 17 dezer begonnen. Vorst Menschikoff zelf heeft het in eene dépêche aan zijn gouvernement gemeld, en hij verzwijgt niet, welke vernielende uitwerking het, reeds onder de Russische troepen gehad heeft. De Russen hebben, volgens die dépêche, vijfhonderd dooden en gekwetsten; onder de eersten bevond zich de generaal Kornikoff, bevelhebber der vesting. Men heeft het bombardement te land en te zee te gelijk begonnen, doch den 18 is het alleen te land hervat en minder hevig geweest, naar luid der Russische dépêche. Maar wijl de dépêche van Vorst Menschikoff, om in den morgen van den 24 te Petersburg aan te komen, op zijn allerlaatst in den morgen van den 18 uit de Krim moet verzonden zijn, kan men natuurlijk er niets in vinden van hetgeen in den loop van den dag heeft plaats gehad.

— Het *Journal des Débats* schrijft: »Wij ontvangen heden eene tijding, die in alle omstandigheden voor de industriele wereld belangrijk zou zijn, maar in den tegenwoordigen staat van zaken al het gewigt eener politieke gebeurtenis heeft. Zaturdag jl. is door den keizer van Oostenrijk te Weenen het contract onderteekend, waarbij de spoorwegen, die in de Oostenrijksche provinciën, in Boheme en in Hongarije door den Staat aangelegd en tot nog toe geëxploiteerd zijn, afgestaan worden aan eene vereeniging van kapitalisten, vertegenwoordigd door de heeren Pereira en Ernest André te Parijs, en door de heeren Sina en Eskeles te Weenen.

»De kapitalisten, welke alzoo eene moeijelijke onderhandeling tot een goed einde gebragt hebben, zijn daarin eerst getreden, toen zij op degelijke gronden het vertrouwen hadden, dat Oostenrijk zich niet tegen de staatkunde der Westersche mogendheden zou aankanten. Zoo is het gelukt eene schikking te sluiten, die aan de Oostenrijksche schatkist aanzienlijke hulpbronnen zal verschaffen, buiten de sommen welke haar reeds door de vrijwillige leening toevloeijen."

— Men schrijft uit Rome: Eenige Fransche troepen van het garnizoen te Rome zijn naar Civita Vecchia vertrokken om van daar zich naar het tooneel des oorlog te begeven. Ook het batallion jagers van Vincennes zal zich naar Maltha begeven en vervolgens naar Gallipoli.

ENGELAND.

LONDEN, 25 Okt. Men meldt uit New-York dat aldaar een nieuwe politieke partij is opgestaan onder den naam van praktische demokraten. Volgens het programma stelt die partij zich voor de verkiezingen te besturen, de konstitutie tegen alle schending te vrijwaren, alle wetten te onderwerpen aan de beslissing des volks, alle officieren, van den president tot den agent van politie, te doen kiezen door het volk, en eindelijk het doorzetten van onderscheiden maatregelen van stoffelijken aard ten behoeve der volksklasse.

— De *Times* heeft berigten van de Britsche Oostzeevloot van 17 Okt. ontvangen, meldende dat zij in de laatste helft van November de Oostzee verlaten en tegen den 5den December in Engeland terugkomen zal.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 25 Okt. De *Preussische Staats Anzeiger* berigt de aankomst te Berlijn op den 21en dezer van den Beijerschen eersten minister von der Pfordten. Deze had op de reis derwaarts te Leipzig eene bijeenkomst met den Saksischen minister von Beust gehouden. Naar in onderscheiden Duitsche bladen beweerd wordt, zou de reis van den heer von der Pfordten naar Berlijn en naar Weenen in verband staan met pogingen van wege de Duitsche Staten, die in der tijd aan de Bamberger konferentien hebben deelgenomen en thans gezegd worden zich aan de Oostenrijksche staatkunde betreffende het Oostersche vraagstuk te hebben aangesloten, om eene toenadering tusschen Oostenrijk en Pruissen te bewerken, of althans te voorkomen dat het tegenwoordig bestaande verschil van zienswijze tusschen de beide kabinetten van meer ernstigen aard wierd.

BELGIE.

BRUSSEL, 25 Okt. Bij besluit des Konings zijn de Senaat en de Kamer der vertegenwoordigers, tegen den 7 November bijeengeroepen.

STADSNIEUWS.

In de 224ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 11e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 7116 *f* 50000, N°. 8801 *f* 2500, N°. 4040 en 797 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 26 October.

ONDERTROUWD (25 Oct.): H. Brat, van Oost-Zaan met J. H. Rahé.

GETROUWD (25 Oct.): M. Bernheim met S. Ochse.

BEVALLEN (24 Oct.): A. Ten Hope, geb. Palm, D. - J. L. van Eeghen, geb. den Tex, D. — (25 Oct): C. Beukers, geb. Spijker, Z.

OVERLEDEN (21 Oct.): J. C. Spree, 41 j. — (22 Oct.): H. Humme, 84 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		24 OCT. 4½ u. gebl.	25 OCT. 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	58⅞	58¾	à	59 1/16	59 1/16
Dito Dito	3 ″	70	70⅛	″	70 5/16	70 5/16
Dito Dito	4 ″	88¾	88⅞	″	89	88 15/16
O. I. Leening 1844	4 ″	88⅝	88⅞	″		
Amortisatie	3½ ″	86½		″		
Handel-Maatschappij	4½ ″	121¾		″		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ ″			″		
Dito Hollandsche dito				″		
Obligatiën	4½ ″			″		
Maatschappij van Weld.	4 ″			″		
Aand. Ned. Bank.	″			″		
België, Certifikaten	4½ ″			″		
Dito	2½ ″	47¾	47¾	″		
Dito *Rothschild*	2½ ″	48	48⅜	″	48½	48⅝
Frankrijk, Obligatiën	3 ″			″		
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans	1 ″	18 1/16	18	″	18⅛	18
Nieuwe	3 ″	37¼		″		
Binnenlandsche	3 ″	32⅜	32 7/16	″	32 9/16	32½
Cert. Coup. Sp. Com.		5¼	5 5/16	″	5¼	
Amortisable Schuld		4 15/16	4 15/16	″		
Portugal, te Londen	3 ″	35⅞	35 15/16	″	36⅛	36⅛
Dito Uitgestelde				″		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 ″	98½	98¾	″		
Dito A°. 1828—1829	5 ″	99¼	99	″		
Negot. 1831 en 1833	5 ″	81½	82	″		
Nieuwe Engelsche	4½ ″	82¾	83¼	″		
Negot. 1840	4 ″	72½	73	″		
Dito *Stieglitz*	4 ″	71¾	71¾	″	72¼	
Dito Nieuwe	4 ″			″		
Certifikaten te Hamburg	5 ″			″		
Inschr. op 't Grootboek	6 ″	56		″		
Dito Certifikaten	6 ″	56⅛	56½	″		
Polen, Obligatiën	4 ″	64½	64⅝	″	64¾	
Aandeelen 1835			138	″		
Oostenrijk, Metalliek	5 ″	65⅞	65½	″	66⅝	
Dito 1847	2½ ″	33⅛	32 15/16	″	33½	
Dito 1851 en 1852	2½ ″	33⅛	32 15/16	″	33½	
Dito Nieuwe	5 ″	75½	75⅝	″	76⅝	
Dito 1854	″	75 9/16	75⅝	″	76⅝	
Weener Bank	5 ″			″		
Dito	4 ″			″		
Aand. met Loting fl. 250	*f*			″		
Nieuwe dito 1854			237	″		
Pruissen	4½ ″			″		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	″	3 7/16		″		
Dito Orig.			3 1/16	″		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 ″			″		
Sardinië, te Londen	5 ″			″		
Denemarken, dito	5 ″			″		
Louisiana, te Londen	5 ″		99½	″	99⅝	
Brazilië	5 ″	97¼		″		
Dito 1843	5 ″	96¾	96¾	″		
Mexiko, te Londen £ 100	3 ″	21¾	21 9/16	″	21 11/16	21 11/16
Dito Onbepaalde	3 ″	21¾	21 9/16	″	21 11/16	21 11/16
Peru	4½ ″	69¼	69⅛	″		
Grenada, dito à £ 100	2¼ ″		15⅝	″		
Dito Uitgestelde		5⅞	5⅞	″		
Ecuador				″		
Venezuela, te Londen	3¾ ″			″		
Dito Uitgestelde	1 ″			″		
Thesaurie	5 ″			″		

Oost. N. L. 1854 70¾, 71.

Over het geheel verkeerde de markt heden wederom in eene algemeene gunstige stemming, door naauwgezette kooporders in meest alle binnenl. en buitenl. effekten, inzonderheid waren Oostenrijksche alle hooger te plaatsen.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55⅞	Livorno	2/m.	*f* 38¼
»	zigt	» 56⅝	Napels	»	» 84
Bordeaux	2/m.	» 55¼	Petersburg	»	» 1.70
»	½/m.	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 28
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 99⅜
Sevilla	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35¼
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» 35 9/16
Lissabon	»	» 40¼	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» 40¼	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 45⅛	Rotterdam	»	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 25 Oct. Belg. leen. 2½ pc. 51⅝, 1840/1842 4½ pc. 90¾; 1848, —; Spanje 1—3 pc. 17¾; Binnenl. 3 pc. 32¾; Romeinen 5 pc. 85½; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 68⅞.

PARIJS, 25 Oct. Fransche 3 pc. 76.05; 4½ pc. 98 50; 3 pc. Spanje 33; id. 1 pc. 18⅛; Met. 5 pc. 83; Rom. Leen. 87¾.

LONDEN, 25 Oct. Consols 94¼ ⅝; 3 pc. Spanje buitenl. 37½; 1 pc. dito 18⅛; Comité-Bewijzen 5; Passive 4¾; 5 pc. Rusl. 95; 4½ pc. dito 84; 4 pc. Holl. 90¾; 2½ pc. id. 60¾; 5 pc. Sardinië 88½; Brazilië 98; 4½ pc. Peru 71; Gren. uitg. 5½; id. werk. 16; 3 pc. Mexiko 24⅞; 4 pc. Portugal 40½; Turkije 2⅛; Ecuador 3½; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 25 Oct. Met. 5 pc. 84; id. 4½ pc. 73½; Bank-Aktien 1233; Wissel op Londen 11.43; Amst. ——; Parijs 142½; Goud —; Zilver 23½; Nieuwe Leening 97.

BERLIJN, 24 Oct. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 4½ pc. Rusland 81½; id. 5 pc. 93¾.

HAMBURG, 24 Oct. Spanje 3 pc. 29¾; id. 1 pc. 16¾; Rusl. 5 pc. 90; 3 pc. Mexikanen 16½; Wissel op Amst. 13.2¾; Londen kort 36 10.

FRANKFORT, 24 Oct. 5 pc. Met. 68¾; 3 pc. Spanje binnenl. 32; id. 1 pc. 16 15/16; Wissel op Londen 3/m. ——; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 25 Okt. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 1834 bal. blanke Java Rijst, per *Koophandel*, tot *f* 10¼.

Heden zijn in veiling verkocht 11/1 booten Krenten tot *f* 8 a *f* 8¼, en opgehouden 94 vn. zwart Rozijn tot *f* 7 a 7¾.

Voor de veiling waren uit de hand verkocht 50 vaten en 52 kisten zwart Rozijn, prijs geheim.

Heden zijn de afdoeningen bekend geworden van het geheele restant Palmolie, in Veiling 11 Oktober opgehouden, tot verhoogden prijs, en eene partij van Liverpool aangebragt.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 25 Okt. Tarwe en Rogge door gebrek aan kooplust zonder handel.

Garst en Haver mede niets in omgegaan.

Boekweit onveranderd; 115 117, 119, 121, 123 ℔ nieuwe Holsteinsche *f* 242, 250, 256, *f* 262, 266.

Op 9 vaten Olie in April ek. 75; Sept. 67; Oct. 76½ &c. *Raapolie* op 6/w. *f* 46, Vliegend *f* 44¾, 5; 1°. Mei ek. *f* 43; Nov. *f* 44⅜; Dec. *f* 44. *Lijnolie* op 6/w. *f* 42; Vliegend *f* 41¾. *Hennepolie* op 6/w. *f* 46¼; Vliegend *f* 45.

SCHIEDAM. 25 Okt. Rogge. Verkocht: 144/2 ℔ Archangel *f* 325 1/m, *f* 327 2/m. — Gerst. 127/2 ℔ Libau *f* 322 kont., *f* 325 6/w. — Moutwijn *f* 26,—, Jenever *f* 30,50; Amst. Proef *f* 31,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 25 Okt. *Koffij.* Met vaste prijzen zonder omzet.

Ruwe Suiker. Van Havana zijn 305 kisten verkocht.

Rijst. Blijft zeer willig gestemd; de verhoogde vorderingen hebben de omzettingen belemmerd. Verkocht zijn van Aracan 3000 zakken ongepeld, 1000 zakken gepeld op levering in December en voor dadelijk 2 0 zakken gepeld tot *f* 11.

LONDEN, 24 Okt. *Ruwe Suiker* tot eene kleine verlaging met vermeerderde vraag. Van vreemde soorten zijn verkocht 6000 zakken bruin Paraiba tot 17 s. Entrepôt.

Koffij Van Native zijn diverse partijen onder de hand verkocht van 46 s. 3 d. tot 46 s. 6 d. voor goed ordinair, zijnde iets hooger.

Thee. Met weinig handel. Gemeen tot goed ordinair Congo 10½ a 10¾ d.

Rijst blijft willig gestemd met weinig aanbiedingen. Zeilende is verkocht eene lading Necransie tot 13 s. aan boord te wegen. — In het volgende jaar te leveren heeft men betaald 11 s. 6 d. en wordt nu op 11 s. 9 d. gehouden. — De voorraad is aanmerkelijk verminderd.

Talk kalmer. Petersburger 67 a 67 s. 6 d.

Granen. Tarwe, voor vreemde soorten heeft men een avans van 6 a 8 s. avans op de prijzen van Maandag toegestaan. Garst en Haver 1 a 2 s. hooger.

Veemarkt De aanvoeren van Hoornvee en Schapen waren belangrijk. De besteedde prijzen waren iets beter. — Van de beste Runderen heeft men 2 d. verhooging besteed. Schapen en Varkens met tamelijke handel tot stijve prijzen. — Kalveren onveranderd.

LIVERPOOL, 24 Okt. *Katoen* kalmer.

SCHEEPSTIJDINGEN.

HELVOET, 25 Oct. Het schip Eugénie, kapt. E. Bargman, van Batavia naar Rotterdam, is bij het opzeilen van Brouwershaven, op de punt van de tien gemeten, aan den grond vastgeraakt, doch heden avond weder af en bij de reede gebragt.

UITGEZEILD:

TEXEL, 25 Oct. J. P. Graadt van Rogge, Waalstroom, Akyab. - N. van der Werff, Henrica, Suriname. - M. Buteyn, Jeanette, Havana.

HELVOET, 25 Oct. W. P. Sturges, Mazonic, New-York.

VERBETERING. — In ons Nommer van gisteren, bladz. 3, kol. 2, reg. 33 van boven staat te lezen: *basiliskus*, lees: *basiliek.*

Advertentiën.

(342) GETROUWD:

Mr. **Eugène J. P. M. Meeùs**

van *Antwerpen*

en

Marie J. Hendrichs.

AMSTERDAM, 25 October 1854.

(338) Voor de **Bijzondere School der 1e Klasse** van de **Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo**, te *Bergen op Zoom*, wordt ten spoedigste gevraagd: Een **SECONDANT** van den derden rang, bij voorkeur ook toegelaten voor de Fransche taal. Nadere informatien, liefst in persoon, anders met vrachtvrije brieven bij den Heer H. W. P. MORGEN, President der Conferencie

De Graaf van Aldborugh *en de Pillen van HOLLOWAY.*

Eene bewonderenswaardige genezing heeft plaats door het onvergelijkelijk geneesmiddel, en na dat andere hulpmiddelen te vergeefs waren beproefd ... den; zie het navolgende uittreksel uit eenen brief den heergraaf van Aldbourough, gedagteekend, Villa ... sina bij Livorno den 21 Februarij 1845 aan den ... sor Holloway. »Mijnheer, het is mij aangenaam u ... tuigen, dat uwe pillen bij mij eene genezing hebben ... werkt van lever en maagkwaal waaraan ik sedert la... lijdende, en waarvan de uitstekendste geneesheeren ... Engeland zoowel als op het vaste land buiten staat ... geweest mij te herstellen, evenmin als de baden te Ka... en Marienbad.

(Was geteekend ALDBOUROUGH.)

Deze beroemde pillen genezen alle bedenkelijke ... en maagziekte.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als ...

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, ... *f* 13.50, *f* 20,50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, ... *f* 22.95.

(341) Bij Gebr. VAN LANGENHUYSEN te 's Graven... is van de pers gekomen en à 25 Cents verkrijgbaar gesteld:

FRAGMENTA selecta **ex literis Apostolicis** ... **nedicti XIV** de **indulgentia Jubilaei**, edenda curavit episcopus Harlemensis.

(305) Bij R. G. J. SLADOOT, te Groningen, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar:

Kort Onderrigt voor Misdienaren

om bij het Allerheiligste Offer te dienen. Kerkelijk ... gekeurd. TWEEDE DRUK à *f* 0.10 per dozijn *f* ...

Drie fraaije **Communieplaten** en eene **Vormplaat**, groot octavo formaat, in twee kleuren ge... De 100 *f* 4.00.

De Vormplaat is met den naam van Mgr. den A... bisschop van Utrecht; bij aanzienlijke bestelling is zelve ook met den naam van eenen anderen kerk... verkrijgbaar.

Voorts wordt den belanghebbenden herinnerd, dat de **100 Boekwerkjes** voor *f* **6.00**, nog 10 ... stellen voorhanden zijn, die gedurende deze maand op de eerste aanvragen zullen afgeleverd worden. ... lijstje dezer werkjes is in alle Boekwinkels te beko...

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHU... is van de pers gekomen en bij B. LENFRIN... J. S. DE HAAS en verder alom verkrijgbaar gesteld:

OVERDENKINGEN EN GEBED...

GEDURENDE HET

JUBILÉ VAN 1854—55.

vergund door

Z. H. PAUS PIUS IX.

Voorafgegaan door den Herderlijken Brief van Z. ... Hoogw. den Bisschop van Haarlem en eene geschied... dige toelichting van deze heilzame instelling.

Met kerkelijke goedkeuring. Prijs 15 Cents.

INHOUD.

Herderlijken Brief van Z. D. Hoogw. den Bisschop van ... lem. — I. Geschiedkundige toelichting nopens den oo... van het Jubilé. — II. Strekking van het Jubilé. — ... derrigting over hetgeen gevorderd wordt om den aflaat ... van jubilé te verdienen, en de daaraan verbondene voo... te kunnen genieten. — IV. Overdenkingen over het J... aanmoediging om het Jubilé te verdienen. — V. Gebed... Lofzang: Veni Creator. — Gebeden der Kerk, in de M... den H. Geest. — Gebed voor den Paus. — Gebeden vo... H. Kerk. — Gebed voor de uitroeijing der ketterij. — Ge... voor de bekeering der zondaren. — Gebed van boetvaa... heid. — Gebed bij het verdienen van een vollen aflaat. ... bed op den vastendag. — Gebed voor het welzijn van ... derland. — Gebed voor den Koning. — Gebed tot den ... voor den vrede onder de Christen-vorsten. — Overdenk... over de onbevlekte ontvangenis van de H. Maagd ... tot Maria. — Gebed in tijd van ziekte. — Gebed in ... wederwaardigheden. — Gebed wegens de aalmoezen. ... zang: Te Deum Laudamus.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitg...